

Alexandre Bataller

Llibre del professor

Premi de Poesia
Ciutat de València



Ulls, rostres, ficcions: no me'n podré desfer.
Pujats al cim, l'esclat us guanyarà. Com ones
d'un nou estiu que mor. Cobriran els cossos bruns
els pàmpols del camí. Mai més us veuré així:
recordeu-me demà com jo us contemple avui.

LLIBRE DEL PROFESSOR

Us mantenen units els mots esparsos
que romanen a l'aula. Cada dia
s'esborren les pissarres.

JOAN MARGARIT

Esborre la pissarra i resta la pissarra,
l'alfabet i el romanç, per grafiar els mots,
el jaç, l'arborç i el jonc, amb mà de foc i guix.

Al meu camp llaure unitats i seqüències,
el meu tresor, perduts treballs, prims esborranys:
papers, arxiu dispers, llibretes, dietaris...

D'autoavaluació, neguit i atzar,
de gris relleu escrit, els texts inseparables,
plegats quadern i llibre, alumne i professor.

EL TAULER I EL SIMULACRE

Dios mueve al jugador, y éste, la pieza.

JORGE LUIS BORGES

He jugat als escacs damunt taulers encesos.
Davant amor també, en nits d'insomni.
Des d'un octubre plujós de fa més de vint anys,
sobre un escaquer plegadís,
amb peces encara per tornejat,
pense i jugue el més bell i difícil dels jocs.
Més enllà d'aquest tauler,
la vida diversa té el do del simulacre,
les regles del joc en són unes altres.
A dintre, tot té un ordre:
aules, corredors, escales i pati.
A fora, el món en construcció,
una intempèrie d'artificis.

Companys de partida,
surgències d'una aigua renovellada,
fustes i ivori, matèries vives,
tot això, és a dir:
un full en blanc,

una veritat eixuta,
un gual a la superxeria,
un espill del meu desig,
el cau dels meus fantasmes.
Al nostre joc, no s'hi valen
ni afalacs, ni màscares,
els exercicis rituals del domini.
Al nostre joc, no fa cap gràcia
el posat bregós de l'histrió.

Per lliurar-me ací,
en aquesta feina intensa,
escàpola com el viure jove,
tot el temps em cal esmerçar,
robar-li hores al son,
bolcar-hi el pensament,
deixar-me la pell en la contesa,
trescar per cavalls bernats.
El vertigen del tot o del no-res:
navegar sense repòs,
cremar tothora les naus,
cremar-me jo mateix, si cal.

ENTUSIASTES

*A che scopo e verso cosa far proiettare vitalità
e entusiasmo?*

DARIO FO

És l'entusiasme una energia
contagiosa, tossuda i eufòrica,
com una sal que exalta l'ànima
i s'endevina pels ulls.
Efervescència incansable
vista en filòlegs innocents,
en savis laboriosos i decidits,
en mestres incitadors obrint
finestres de passió als cervells.
També, en poetes il·luminats,
enduts per l'embriaguesa i el somni,
enèrgics en la lluita i l'optimisme,
esperonant les gents a una vida més alta.
Un bany de joventça, com festa en plaça,
fol·lia del gaudi que rebrolla,
divisa contra el desànim,
una perpètua marxa
camí de cingles transcendents.

Com entusiasta de primera volada,
així la imatge vista al meu espill,
així l'aire necessari.
Sóc d'aquesta nissaga,
de gent que plora dels seus ulls,
que somriu amb una sageta al front.
Sóc d'un llinatge humil,
amb flaire de taronges i garrofes,
que cull llicsons i planta faves,
que menja on ho fan mecànics i obrers.

«Érem només uns entusiastes,
uns entusiastes de la llengua».
Així parlà el mestre assenyat,
gramàtic i rondallaire,
en aquell pis humilíssim
de Martínez Aloy, la Finca Roja prop,
fent-nos comiat des de l'escala
fosca, llòbrega i humida.
A fora, una altra llengua hi era.

Visquem el camí de llum:
un planter d'entusiasmes,
un rigor sense escarafalls,
un tremp de civilitat,
un fratern magisteri,
un bon dia escoltat a la plaça,
un delicat amor per les paraules.

INICI DE CURS

Com la generació de les fulles, és igual la dels
[homes.
Les fulles, el vent les escampa per terra; i el
[bosc verdeja,
i en fa créixer d'altres, quan la primavera arriba.
Igual les generacions dels homes: l'una creix,
[l'altra s'acaba.

HOMER, *La Ilíada*, VI, 146-149
(traducció de JAUME PÒRTULAS)

Em refaig i em construïsc,
m'alce i em reconec:
un nou curs comença
i s'imposa l'àrdua tasca d'alçar
de nou l'edifici.

Desaprendrem els camins,
prepararem les motxilles:
una llibreta buida,
il·lusió encuriosida
i una travessia per horitzó.

La terra ferma ens fa l'adéu,
despullat de tot, m'embarque sol,
veuré créixer nou fullam.
En mar per l'etern esdevenir, un curs.
Onades i vents, sigueu-me favorables!

APROFITAR

Quin privilegi, haver pogut parlar
tants anys davant d'uns ulls que renovaven
contínuament la seva joventut.

DAVID JOU

Aprofitar, si molt convé, l'ascendent
d'arribar a tantes ànimes.

Aprofitar el ressò de la pròpia veu,
l'estupefacció de sentir-se escoltat.

Aprofitar,
sentir-se estimat,
veure els ulls amb els seus ulls.

Aprofitar el foc de l'espasa
contra la freda estructura,
contra els tres pals del treball,
contra l'engranatge del poder,
contra la llei de la misèria,
contra la impostura quotidiana,
contra la incomprensió gratuïta.

Com una consigna diària,
aprofitar.